

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.7.2019 r.
SWD(2019) 331 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie
Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologi (wersja przekształcona)
oraz**

**wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie strategicznego planu innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji
i Technologii (EIT) na lata 2021–2027: wzmocnienie talentu innowacyjnego i zdolności
innowacyjnych Europy**

{COM(2019) 330 final} - {COM(2019) 331 final} - {SEC(2019) 275 final} -
{SWD(2019) 330 final}

Streszczenie oceny skutków

Ocena skutków wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (wersja przekształcona) oraz wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie strategicznego planu innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) na lata 2021–2027: wzmocnienie talentu innowacyjnego i zdolności innowacyjnych Europy

A. Zasadność działań

Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?

Celem Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) jest sprostanie najistotniejszym wyzwaniom społecznym dzięki poprawie wyników UE w zakresie innowacji za sprawą integracji trójkąta wiedzy obejmującego badania naukowe, edukację i innowacje.

EIT został ustanowiony w 2008 r. rozporządzeniem (WE) nr 294/2008 („rozporządzenie w sprawie EIT”)¹. W rozporządzeniu w sprawie EIT określono misję, cele i budżet przyznany EIT, musi być ono zatem zgodne z obowiązującym programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji.

We wniosku Komisji w sprawie programu „Horyzont Europa”, programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji na lata 2021–2027, przedstawiono proponowany budżet EIT na kolejny okres, uzasadnienie istnienia EIT, związaną z nim wartość dodaną, jego obszary interwencji, ogólne kierunki działalności i wskaźniki skuteczności działania. Wniosek ten zakłada, że EIT jest jednym z głównych elementów filaru „Innowacyjna Europa”.

Sam wniosek w sprawie programu „Horyzont Europa” nie zapewnia podstawy prawnej dla kontynuowania działalności EIT po 2020 r. Należy zatem zmienić rozporządzenie w sprawie EIT.

Ponadto zgodnie z art. 17 rozporządzenia w sprawie EIT co siedem lat Komisja jest zobowiązana do przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosku dotyczącego strategicznego planu innowacji (SPI) określającego strategiczne, długoterminowe priorytety i potrzeby finansowe EIT, które muszą być zgodne z obowiązującym programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji. Aktualnie obowiązujący SPI obejmuje lata 2014–2020². Razem z wnioskiem dotyczącym zmiany rozporządzenia w sprawie EIT należy przedstawić zatem wniosek dotyczący nowego strategicznego planu innowacji EIT na lata 2021–2027.

Niniejsza inicjatywa ma na celu zmianę rozporządzenia w sprawie EIT poprzez przekształcenie tego rozporządzenia oraz dostosowanie SPI do programu „Horyzont Europa”. Obejmuje ona nowe dziedziny priorytetowe EIT oraz jego potrzeby finansowe. Celem inicjatywy jest również poprawa funkcjonowania EIT przy uwzględnieniu doświadczeń zdobytych i wniosków wyciągniętych na przestrzeni ostatnich lat.

W szczególności inicjatywa koncentruje się na problemach w trzech głównych obszarach. Po pierwsze, inicjatywa pozwoli sprostać wyzwaniom związanym z modelem finansowania EIT. Po drugie, w ramach inicjatywy zaproponowane zostaną rozwiązania mające na celu zwiększenie wpływu działalności edukacyjnej EIT, tj. pogłębianie wiedzy na temat znaku EIT oraz wspieranie zdolności i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i innowacji w instytucjach szkolnictwa wyższego.

1 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1292/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r.; <https://eit.europa.eu/sites/default/files/Consolidated%20EIT%20Regulation.pdf>.

2 DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 1312/2013/UE z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie strategicznego planu innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) – wkład EIT w bardziej innowacyjną Europę.

Ponadto inicjatywa przyczyni się do zwiększenia zasięgu regionalnego EIT dzięki poprawie integracji WWiI z lokalnymi ekosystemami innowacji. W ramach inicjatywy nakreślone zostaną również przyszłe dziedziny priorytetowe dla WWiI.

Co więcej, w ramach inicjatywy rozwiązanych zostanie kilka kwestii technicznych, co pozwoli zwiększyć skuteczność, efektywność i spójność działań EIT. Kwestie te obejmują otwartość i przejrzystość WWiI, zarządzanie EIT oraz postanowienia umowne dotyczące pracowników EIT. Stwierdzone problemy zostaną rozwiązane w drodze zmiany rozporządzenia w sprawie EIT i przyjęcia strategicznego planu innowacji EIT na lata 2021–2027. Niniejsza ocena skutków opiera się na ocenie skutków przeprowadzonej dla programu „Horyzont Europa”.

Jaki jest cel inicjatywy?

Niniejsza inicjatywa wspiera przyszłe wdrażanie i kształtowanie polityki strategicznej EIT oraz przyczyni się do osiągnięcia celów na lata 2021–2027 opisanych we wniosku w sprawie programu „Horyzont Europa”, tj. wzmocnienia zrównoważonych ekosystemów innowacji w całej Europie, wprowadzenia na rynek nowych rozwiązań w zakresie globalnych wyzwań społecznych oraz zapewnienia wsparcia na rzecz innowacji i przedsiębiorczości poprzez lepsze kształcenie. W szczególności oczekuje się, że EIT i WWiI:

- a. zwiększą wpływ WWiI i integracji trójkąta wiedzy za pomocą skutecznego i wydajnego modelu finansowania EIT;
- b. zwiększą potencjał instytucji szkolnictwa wyższego w zakresie przedsiębiorczości i innowacji przez promowanie zmian instytucjonalnych w europejskich instytucjach szkolnictwa wyższego;
- c. zwiększą zasięg regionalny EIT w celu zniwelowania różnic regionalnych w zakresie potencjału innowacyjnego w całej UE.

Ponadto inicjatywa ma na celu zwiększenie skuteczności, efektywności i spójności działań EIT poprzez zajęcie się następującymi kwestiami: otwartość i przejrzystość WWiI, zarządzanie EIT oraz umowy z pracownikami EIT i ciągłość zatrudnienia.

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?

EIT oferuje niepowtarzalną możliwość tworzenia ogólnounijnych ekosystemów innowacji, które łączą zainteresowane strony z sektora edukacji, badań naukowych i przedsiębiorstw z innymi zainteresowanymi stronami. Wypełnia on lukę w systemie wsparcia innowacji zapewnianego przez państwa członkowskie. Działania WWiI prowadzą do poprawy jakości innowacji, tworzenia transgranicznych, multidyscyplinarnych sieci, nasilenia współpracy międzysektorowej i zwiększenia zasięgu geograficznego. Programy kształcenia EIT wnoszą wartość dodaną do innych istniejących programów, w szczególności w zakresie przedsiębiorczości i innowacji.

B. Rozwiązania

Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?

Rozważono trzy warianty umożliwiające sprostanie stwierdzonym wyzwaniom:

Wariant 1 (podstawowy) zakłada kontynuowanie działalności EIT w jej obecnym kształcie i wprowadzenie wyłącznie zmian koniecznych do dostosowania tej działalności do wniosku w sprawie programu „Horyzont Europa”. EIT spełniałby kryteria wdrażania, monitorowania i oceny dotyczące partnerstw europejskich. Rozwinąłby synergie z Europejską Radą ds. Innowacji. Powstałyby dwie nowe WWiI.

Wariant 2 opiera się na wariancie podstawowym, a ponadto zakłada wprowadzenie szeregu środków

mających na celu zwiększenie skuteczności funkcjonowania EIT, w tym dostosowanie jego modelu finansowania. Wprowadza on nowe działanie EIT, aby wspierać potencjał instytucji szkolnictwa wyższego w zakresie przedsiębiorczości i innowacji oraz aby wzmacniać Regionalny System Innowacji EIT. Zakłada również utworzenie dwóch nowych WWiL.

Wariant 3 opiera się na wariantcie podstawowym i szeregu środków mających na celu zwiększenie skuteczności EIT, tak jak w wariantcie 2. Ponadto przewiduje on wprowadzenie nowego działania polegającego na utworzeniu ośrodka EIT w każdym państwie członkowskim w celu zwiększenia ogólnego wpływu EIT. EIT bezpośrednio wdrożyłby ośrodki EIT na potrzeby propagowania integracji trójkąta wiedzy poprzez wspieranie projektów współpracy na mniejszą skalę niż WWiL.

Powstałaby jedna nowa WWiL.

Wszystkie trzy warianty miałyby skutki legislacyjne dla zmiany rozporządzenia w sprawie EIT oraz nowego strategicznego planu innowacji EIT.

Preferowanym wariantem jest wariant 2, który w największym stopniu umożliwia zachowanie równowagi między dążeniem do realizacji celów inicjatywy przy uwzględnieniu dostępnych zasobów a zapewnieniem największych skutków gospodarczych i społecznych.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Poszczególne środki przewidziane w wariantcie 2 spotkały się ze znacznym poparciem różnych zainteresowanych stron, z którymi przeprowadzono konsultacje, tj. przedsiębiorstw / organizacji przedsiębiorców, instytucji akademickich / badawczych, a także obywateli Unii. W szczególności panuje wyraźna zgoda między zainteresowanymi stronami co do potrzeby propagowania rozwoju potencjału instytucji szkolnictwa wyższego w Europie w zakresie przedsiębiorczości i innowacji oraz ściślejszego powiązania działań EIT i WWiL z regionalnymi i lokalnymi strategiami i środowiskiem.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Preferowany wariant przyczyniłby się do istotnego usprawnienia funkcjonowania EIT w kolejnym okresie programowania. Pogłębiłby integrację trójkąta wiedzy, przyczyniłby się do wzmocnienia ekosystemów innowacji i zwiększyłby zdolności innowacyjne i potencjał przedsiębiorczości sektora szkolnictwa wyższego. Wariant ten przyczyniłby się do zmniejszenia niedoboru umiejętności w kluczowych sektorach gospodarki, zwiększenia wymiany wiedzy i tworzenia sieci kontaktów w ekosystemach innowacji, propagowania skutecznego i wydajnego tworzenia nowych przedsiębiorstw, a także poprawy jakości szkolnictwa wyższego w dziedzinie przedsiębiorczości. Zwiększyłby również poziom inwestycji prywatnych w WWiL w perspektywie średnio- i długoterminowej oraz skuteczniej wspierałby osiągnięcie celów EIT w zakresie stabilności finansowania. Ponadto umożliwiłby EIT stopniową poprawę i rozszerzenie zasięgu regionalnego na państwa o skromnych i umiarkowanych wynikach w zakresie innowacji.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

W porównaniu ze scenariuszem podstawowym wariant 2 oznaczałby wzrost kosztów administracyjnych zgodnie z ogólnym wzrostem budżetu EIT w okresie programowania, wynikającym z potrzeb kadrowych i ustanowienia wzmocnionych zdolności i wiedzy eksperckiej w EIT. Oczekuje się, że koszty przestrzegania przepisów i wdrażania wynikające z dostosowania modelu finansowania będą wyższe w przypadku WWiL utworzonych we wczesnych latach funkcjonowania EIT, ponieważ wspomniane WWiL będą musiały dostosować procesy i system działania, które już wdrożyły. Oczekuje się, że koszty będą stosunkowo niskie w przypadku WWiL

będących w początkowej fazie działalności.
Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?
Preferowany wariant 2 przyczyni się do stworzenia puli osób o wysokich kwalifikacjach, co przyniesie korzyści przedsiębiorstwom, MŚP i mikroprzedsiębiorstwom. Za sprawą większej otwartości, przejrzystości i uproszczonych procedur w ramach WWiI stymulowane będą działania sprzyjające tworzeniu nowych przedsiębiorstw, co zaowocuje zwiększeniem liczby przedsiębiorstw typu start-up.
Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?
Nie.
Czy wystąpią inne znaczące skutki?
Nie.
D. Działania następce
Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?
Wdrażanie preferowanego wariantu strategicznego będzie regularnie monitorowane i oceniane. EIT będzie corocznie monitorować wyniki działalności operacyjnej i rezultaty WWiI w oparciu o szczegółowe ramy wskaźników oddziaływania. Komisja przeprowadzi niezależną ocenę śródkresową skutków gospodarczych i społecznych EIT w 2024 r., dostosowaną do oceny śródkresowej programu „Horyzont Europa”.